

BUDA-PESTA

16 Iuliu st. v.
28 Iuliu st. n.

Va esi joi'a si duminec'a.

Redactiunea: strad'a arbo-
relui verde nr. 12.

Nr. 53.

ANULU XIV.
1878.

Pretulu pe unu anu 10 fl.
Pe 1/2 de anu 5 fl.; pe 1/4 de
anu 2 fl. 70 cr.
Pentru Romani'a 2 galbeni.

Doru de tiéra.

Vântulu celu de primavéra
: Cu suflarea lui usióra
Îmi aduce-unu doru nespusu,
Doru de tiéra, doru de dusu.

Par c'aud din departare
Cânturi de privighiatóre,
Si 'ntr'unu murmuru tainicu linu
A periiului suspinu.

Par cà vedu cum se redica
Ciocârlia sprintenica,
Si vedu codrulu înverditu,
Câmpulu dulce înfloritu! . . .

Doru-mi creste, totu mai mare,
Câte-odata draga-mi pare,
Cà îndata dec'asiu vré
Eu cu mine te-asiu luá.

Si te-asiu duce, totu te-asiu duce,
Pân' la locul celu mai dulce;
Numai 'n tiér'a mea si-a ta
Dorulu mi s'ar aliná.

Matilda Poni.

Societatea pentru cultur'a si litera- tur'a româna în Bucovina.

Dilele trecute primiramu raportulu comi-
tetului Societãtii sus numite despre trebile si
lucrãrile sale în anulu 1876 si 1877, din care
scótemu urmatóarele date:

Activitatea comitetului a trebuitu sè re-
mãna restrinsa în margini modeste si în de-
cursulu anilor 1876 si 1877. Starea trista si
durerósa, în care ajunse Societatea acést'a prin
apatia multor membrii, descrisa de comitetu
cu cuvinte petrundiátóre în raportulu seu din
urma, nu produse efectulu doritu asupra ini-
melor recite de negur'a particularismului si a
indiferentismului naționalu. Grijile timpului
si interesele personale, celu puçinu reu întie-
lese, apésa inca totu asupra spiritului națio-
nalu în Bucovina, si nu-lu lasa sè se redeștepte
din amortiél'a produsa de impregiurãri fatale.
Nu este, — dice raportulu, — nu póte sè fia
lipsa de simțiu naționalu si patrioticu, dovéda
ênsasi Societatea nóstra, care, inaugurata cu
entusiasmu, luase unu sboru atãtu de imbucu-
ratoru, ci numai orbicarea nefericita prin intu-
nericulu periculosu respânditu si pe la noi
prin ideile destructive ale materialismului si
indiferentismului importatu prin spoitur'a
civilisatiunii superficiale. Prin acést'a cétia
omoritóre totu inca nu póte strabate afundu

lumin'a facătoare de viață a spiritului adevăratu naționalu, unicu salvatoru pentru popore.

În speranția unui viitoru mai ferice, comitetulu s'a vedătu necesitatu a întrebuintă totă precauțiunea întru a conservă Societatea. Înainte de toate a invitatu pe restanțieri să-si plătescă datoriile, cari se urcau la 6027 fl. si 54 #. Dar înședaru. Cu toate aceste, comitetulu a reesitu — prin mari economii — nu numai a plăti deficitulu de 998 fl. 64 cr., ivitu înca la 1871 : dar înca a mai creatu si unu fondu de 329 fl. 62 cr.

Dlu cav. Georgiu de Hurmuzachi, moștenitorulu universalu alu repausatulu cav. Alexandru de Hurmuzachi, a datu comitetulu o obligațiune despre 1000 de galbeni — lasati că legatu Societății din partea lui Alexandru Hurmuzachi, care a fost unulu din fondatorii acestei Societăți. Obligațiunea s'a intabulatu.

Famili'a repausatulu protopresbiteru si professoru de teologia Ioanu Calinciucu, totuodata si fostu vice-presedinte alu Societății, a datu întru eternisarea memoriei repausatulu două obligațiuni publice în valoare nominala de 200 fl.

Activitatea literaria a comitetulu s'a cuprinsu în următoarele : a prelucratu de nou si a comunicatu consiliulu școlasticu alu țerii manuscriptulu completu alu lecturarulu pentru cl. 4 a școlelor populare ; a desbatutu si a aflatu modulu, prin care s'ar puté supune lec-

turariile lui Pumnul unei revisiuni si depliniri, precum le ceru trebuințele didactice în diu'a de astadi ; a edatu unu calindaru pe anii din urma, dar înședaru a cerutu dela consistoriulu mitropolitanu că subveniunea de 100 fl. din fondulu religionaru atâtu de bogatu să se urce la 200 fl.

Bibliotec'a Societății la finea anulu 1877 avea : 2048 opuri în 2120 tomuri, 668 fascioare, 25 tablouri si 3 mape. Cabinetulu de lectura a avutu la dispozițiune 24 de diuare.

Partea financiaria : la finea anulu 1877 restulu în capitalu a fost : în obligațiuni 19,650 fl. si 4800 franci, în numeraru 329 fl. 62 cr. Sum'a de 19,650 fl. si 4800 fr. în bonuri publice forméza fondulu neatacabilu alu Societății.

Cu începutulu anulu curentu Societatea are 11 membrii onorari, 17 fundatori, 133 ordinari si 1 activu.

Fundatiunea Pumnuleana, (înființata la 1870 prin contribuiri voluntarie, pentru a împarti din veniturile ei stipendie său ajutóre la tineri români, ér de alta parte pentru a redică unu monumentu simplu dar cuviinciosu în memori'a repausatulu Aron Pumnul,) la finea anulu 1877 s'a urcatu la 9850 fl. în obligațiuni si 1229 fl. 4 cr. în numeraru, observându-se că din acésta fundatiune se si dau stipendie.

Fundatiunea dómnei Agnes Popoviciu, creata de dlu cav. Ioanu de Popoviciu la 1870

Maritata si totusi fara barbatu.

— Romanu americanu, de Mrs. May Agnes Fleming. —

(Urmare.)

— Ómenii — continuă cocierulu — mai bucuros îlu ferescu, de câtu să tréca pe aici. Nu me mai scoboru dara, căci peste o jumetate de óra me voiu rentórece.

Caii plecara si fugiau în trabu repede.

Ulrich Mason oftă adâncu.

Abiá ! Abiá se deschise pört'a castelulu misteriosu, si calea spre princes'a misterioasa. Precautu trase elu chei'a afara si închise dupa sine pört'a. Si éta, în murgitulu serii de martie, elu stetea în parculu casei cu fantóme.

Capitululu II.

Ce a vedătu si auditu Ulrich.

O alee lunga de bradi, cari se colorau negru de ceriulu înseratu, conducea cătra castelu. Printre arborii fantomatici siuera vântulu, ceea ce pe Ulrich nu-lu suprindea placutu. Ah ! de cumva cadavrulu cavalerulu ucisu i-ar fi esitu înainte din umbrele posomorite !

Elu strînse mai tare bastonulu si pasi spre casa. Lun'a înca nu resari, ér nópte întunecósa.

Dupa o cale de vr'o cinci minute Mr. Mason ajunse la acelu edificiu vechiu, pe alu caruia portalu ardeau două lampe.

De ar fi fost diu'a si ar fi sciutu elu, printre ghirlandele împletite de Efeu, să descifreze însemnele, ar fi aflatu, că unu Sir Henri Lyndilh a edificatu castelulu acest'a la anulu 1552, pe timpulu când Elisabeta, atâtai'a represintanta a drepturilor femeiesci, domniá în Anglia cu sceptru de feru.

Gradinele neglese erau pline de burueni, éra arborii își estindeau ramurile mai pâna 'n feresti.

Unu ulmu giganticu ér atâtu de aprópe de ferésta, în câtu Mason, dupa ce s'a avéntatu în ramurile de jos, putu comodu să siédia si să privésca întregulu frontespiciu alu posomoritului edificiu.

Una dintre feresti ér luminata si tinerulu se aplecă spre acea ferésta cu o interesare estraordinara.

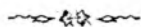
— De asiú siédé în o logia a teatrulu „Britania“ si asiú așteptă represintatiunea prima a unei drame proprie, nu asiú puté fi mai încordatu. Óre ce ar dice acuma Rosanna, de m'ar vedé ? Asiú vré să siú cum se va fini aventur'a, si ce ochi va face cocierulu, neafându chei'a ?

pe numele repausatei sale soții Agnes. spre a se dá stipendii unor studenti, se urcă la sum'a de 2200 fl. în obligatiuni rurale bucovinene, si 20 fl. 50 cr. în numerariu.

Fundatiunea contelui Emanuil Logoteti : dn'a Elena de Popoviciu n. Logoteti, dn'a Olga de Grigorcea n. contessa de Logoteti si dsior'a contessa Ecaterina Logoteti s'au decisu a crea în memori'a repausatului lor frate conte Emanuil Logoteti o fundatiune pe numele acestuia, — obligându-se a depune mai târdu capitalulu, ér pân'atuncea a respunde în totu anulu 150 fl. Cass'a-restu alu acestei fundatiuni la finea anului trecut a fost 100 fl.

Fundatiunea dlui Alesandru Popoviciu, carele s'a îndatoratu a depune unu capitalu, ér pân'atuncea câte 50 fl. în fia-care anu, nu are în cassa nimica, de óra-ce platirile facute tóte s'au datu pentru stipendie.

Din acestu estrassu se vede, cà indiferentismulu si în Bucovina e atátu de mare cá si la noi.

Br. Iosifu Philipoviciu.

— La portretulu de pe pagin'a 340. —

Congressulu din Berlin s'a încheiatu. Diplomatii mari s'au svatuitu sè faca pace, si éta pacea se traduce în realitate prin putere armata.

În esecutarea tractului din Berlin si Aus-

Vederea ce se presintă ochilor lui Mason, îlu persecută ani îndelungati.

Elu vediu înainte sa o chilía lunga, scunda, boltita, cu tapeturi bogate si mobile antice necomode. În caminu ardea foculu, la ferésta statea unu pianino deschisu, uniculu obiectu ce revocá în memoria timpurile moderne. Chili'a acésta te transpunea cu dóne sute de ani înderetu, si se putea întipuí cà locuitorulu ei e mai curéndu unu domnu din mod'a vechia, decâru unu omu în fracu negru cu cilindru.

— O particia frumósa dintr'o viétia tacúnda à la Watteau, — sioptiá Ulrich. O! de s'aru presentá în fine persónele dramatice!

Si éta, întocmai precum doriá, usi'a se deschise, si o dama tinera, o princesa magica, misteriósa Huri a castelului parasitu, întrá.

— Ea e o frumsetia admirabila, — cugetá Ulrich, — fét'a cea mai frumósa ce am vediutu în viétia mea.

Mr. Mason avea dreptate, tiner'a dama erá fórt frumósa. O fiantia subtila, cu ochi mari negrii, cá niste stele negre, cu unu peru blondinu bogatu, care o acoperiá cá unu velu de auru. Atuncea înca nu erau cunoscute pudr'a de auru si chignonulu, pomposulu ornamentu principalu erá unu daru alu naturei si nu o marfa a unui friseur din Paris.

tro-Ungaria înca a capetatu unu rolu. Ea „are sè faca ordine“ în Bosnia, prin urmare trebue sè între acolo, si déca odata va întrá, nu va mai esi. Adeca o va ocupá.

Trupele de ocupatiune stau deja la Sava, si astépta în totu moméntulu ordinulu d'a trece acestu riu.

Comandantulu supremu alu acestor trupe e br. Iosifu Philipoviciu, alu carui portretu îl publicámu în nr. de faciá. Dênsulu s'a nascutu la 1818 în comun'a Gospitiu a fóstei granitie militare. Isi trage originea din o familia din Bosnia. Tatalu seu a fost oficieru în statulu majoru. Elu a intratu în armata la 1836, si deja în 1849 a ajunsu maioru si s'a luptatu sub Jelasiciu. Atuncea a capetatu si ordinulu Leopoldinu.

La 1850 fu numitu colonelu locotenentu, în 1857 colonelu si comandantu alu regimentulu alu cincile de granitia, 1859 ajunse brigadieru la alu síesele corpu de armata, care luptá în Itali'a sub principele Alessandru de Hessen. Cá recompensa pentru serviciile sale în acelu resboiu, capetá ordinulu corón'a de feru cl. II si în 1860 fu innaliatu la rangulu de baron.

Apoi trecu prin diverse functiuni, luá parte în Boemi'a la resboiulu în contra Prusiei. În 1871 fu numitu consiliaru intimu, la 1872 generalu comandantu în Brünn, la 1874 generalu campestru, ér în anulu acest'a ajunse comandantu militaru alu Boemiei.

Ochii ei negri se colorau atátu de caracteristicu de perulu celu auriu, încátu cecelealte trasuri ale feçiei dispareau în comparatiunea acestei frumseti.

O rochia roşia de m-tasa, pomposu gatita, decorá membrele ei usóre, în urechi si pe mâni luciau niste diamanturi. Va sè dica, tóta infatísiá o vedere atátu de magica si atragátore, încátu Ulrich Mason o priviá plinu de uimire.

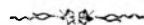
Ea se apropiá de caminu, si priviá la focu cu mânilé încrucisiate lungu timpu, adâncita în cugete. În trasaturile feçiei sale se oglindá espressiunea unei dureri îndelungate si fara sperantia.

— Óre, acést'a se fia eroín'a istoriei doctorului Wort? — se întrebá Ulrich. — Nu, nu póte fi; dêns'a e înca o prunca, abiá póte fi de siepte-spre-diece ani.

Si dupa ce tiner'a dama privi multu timpu în focu, ea se întórse oftându adâncu, se preamblá repede în sus si în jos si se puse în fine la pianinulu deschisu.

Lina si durerósa erá ari'a; când inse începú sè si cânte, ochii ei negrii i luciau si pe faci'a-i palida se latí o rosietia via.

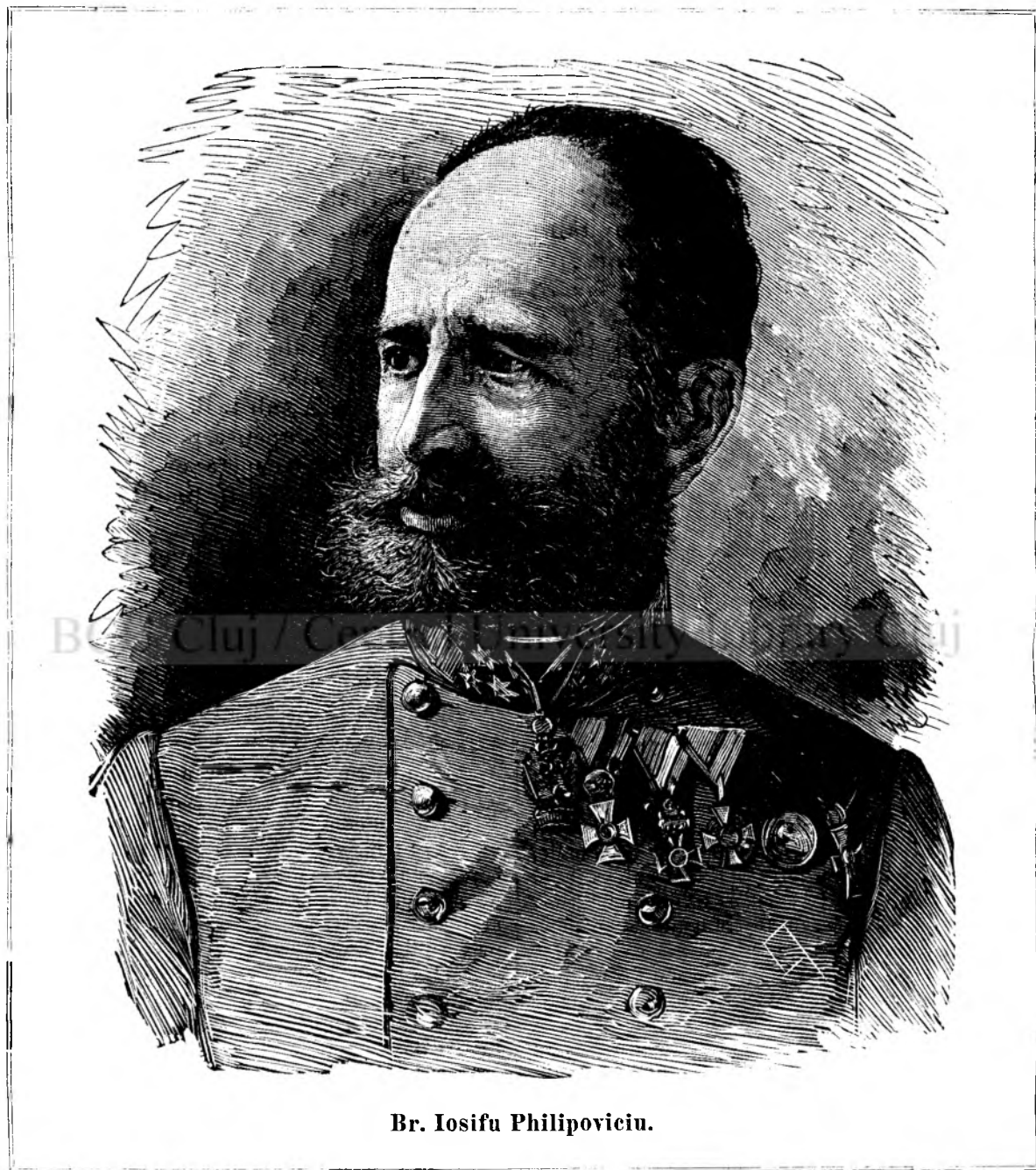
(Va urmá.)

De acolo elu fu chiamatu sè conduca trupele de ocupațiune în Bosnia. Se dice, că dên-sulu e din crescetu pâna jos numai soldatu, nimicu altu ceva. Scie limbile slavice, cunosce bine Bosnia, éta caus'a pentru care tocmai elu fu alesu pentru a îndeplini ocuparea Bosniei, visulu de auru alu partidei militare din Viena.

Br. Philipoviciu este însoțitu în expedițiunea acést'a de colonelulu Popp, vice-colonelulu Fabini, capitanulu Radosavlieviciu, si de capitanulu Spork. Acestia forméza statulu seu majoru.

Ne aflâmu în ajunulu unor evenimente mari. Trupele de ocupațiune stau gata sè în-

Br. Iosifu Philipoviciu.

Dilele trecute br. Philipoviciu a si plecatu din Praga la Brod spre a luá comand'a trupelor mobilisate.

Aceste trupe se împartu în patru divisiuni, compuse din niste regimente mai alesu din Ungaria, apoi din Stiri'a, Carintia, Litorale, Dalmația si Croația.

tre, dar locuitorii de acolo nu pré aréta multa simpatia pentru ele. Se póte chiar că ei vor apucá arm'a.

Si atunce semnalulu unui nou resboiu va fi datu!

S A L O N U ?

Calindarul septemanei.

Dumin.	16 28	F. 6 d. R. a ss. par. s. st. m. Atin.
Luni	17 29	s. m. m. Marina, s. m. Sperat.
Marti	18 30	ss. mm. Iacint, Emilian, Valentina.
Mercuri	19 31	c. ma Macrina, c. p. Dia.
Joi	20 1	s. pr. Ilie.
Vineri	21 2	cc. pp. Simeon, Ioan.
Samb.	22 3	s. Maria Magdalina, c. m. Marcelia.

Pecatele conversatiunii.

— *Dupa Morellet (l'abbé.)* —

(Urmare.)

Acést'a privesce datinele cá bune si rele; dar considerându-le numai cá sociale, e recunoscutu cá caracterulu conversatiunii si activitatea ei e caus'a cea mai mare de perfectionare a sociabilității natiunilor.

Comparatiunea natiunilor la cari conversatiunea este în flóre, cu cele la cari e mai pușinu activa, ne afirma acestu adeveru. Déca e adeveratu, cá din tóte natiunile Europei, la cea francesa aflámu celu mai mare gradu de asociabilitate, caus'a e cá în Franci'a se converséza mai multu cá în ori care alta patria a lumii.

De si conversatiunea e bantuita de mari defecte, aceste înse nu o împedeca în producerea efectului salutaru, ce i atribuimu aci.

S'a disu cu multu adeveru, cá comerciulu liberu între cele 2 sece a fost unulu din principiile cele mai puternice de civilizatiune si de perfectionare în societate. Déca femeile împartășescu barbatilor o parte din dulceti'a si grati'a, ce natur'a a plantatu-o în caracterulu lor, acést'a numai prin conversatiune e posibilu. Gingasi'a, bunitatea lor, acea simtibilitate singularia, atátu de dulce si fericita în contagiositate ei, numai prin conversatiune se desvólta si își facu impressiunea lor. Si déca e dorinti'a de a placé femeilor, acea ce alina duritatea naturala a barbatului, înca numai prin conversatiune se manifestéza, cáci datin'a de a exprime face datin'a de a simtî.

Defnindu cuvântulu Societate, eu credu cá avemu sè destingemu între simpl'a apropiare a ómenilor de olalta, neavându altu comerciulu între sine, decátu acela, care e relativu cu trebuintiele lor fisice, de unu altu comerciulu, mai pușinu necesariu, dar mai intimu, prin care satisfacemu lipsele spiritului, si caruia avemu sè-i atribuimu cele mai însemnate efecte ce produce asupra ómenimei traiulu în societate. Acést'a deosebire respândesce mai multa chiaritate asupra cestiunei de care ne ocupámu si ne facemu sè cunóscemu conversatiunea cá o cauza puternica a perfectiunii genului umanu.

În fine conversării avemu de a multumi diferintiele principale, cari deosebescu pe unu omu cultu si civilisatu de celu selbatecu. În celu d'ântâiu sensatiunile, ideile, dorintiele, temerile, cu unu cuvântu tóte passiuunile sânt modificate în mii de forme de cei ce-lu încungióra. Prin conversatiune ideile primitive se desvólta, se modifica si se coordinéza. Espressiunea patimilor se contenesce, gusturile se astêmpera si se

purifica. În fine dela conversatiune primimu, déca nu cele d'ântâiu si mai necesarie vestminte, celu pușinu cele cari ne sânt mai comode si mai dragalasie.

Ar întrebá póte cineva, déca conversatiunea își póte ajunge perfectiunea care voimu sè o pretindemu dela ea?

Éta respunsulu, ce ni-lu dá la acést'a întrebare ingeniosulu scriitoriu, ce ni l'am luat de îndreptariu.

„În cercetările cari au de obiectu binele publicu séu fericirea vietii private, imaginatiunea séu nebun'a nóstra ne conduce câte-odata la sisteme, cari nici odata nu le vom vedé realizate.“

„Unu amicu adeveratu, o casatoriá fericita, unu guvernamentu perfectu si alte de feliulu acest'a, receru în compositiunea lor unu numeru asiá mare de ingredientie, fia-care escelenta si combinata cu atát'a desteritate, încátu asiá ceva si peste mii de ani va fi numai unu visu alu poetilor; pe când în conversatiune esista mijlóce a o perfectioná, cáci nu avemu decátu sè ne lapedámu de unu anumitu numeru de peccatu, ceea ce de si e destulu de greu, totusi stá în puterea fia-caruia.“

Conversatiunea multora se pare cá nu recere decátu talentu naturalu séu celu multu o mica bataia de capu. Natur'a care ne-a facutu sociabili, a datu fia-caruia possibilitatea de a fi placutu în societate, déca nu a datu tuturora talentulu de a face furóre. E destulu sè observámu si sè încunguirámu peccatele, în cari ne lasámu tãriti în acestu feliu de comerciulu, si din aceste cunoscintie sè ne facemu macsime, cari sè ne servéca de regula si conduita!

De si tractatele retorice ale lui Cicero si Quintilianu nu potu face singure pe unu oratoru, totusi folosulu lor nu se póte trage la îndoiéla.

Aceia a caror conversare e placuta, interesanta, amusanta si instructiva, potu sè nu afe nimicu nou în aceste trasuri; dar ele vor puté servi acelora, cari înca în etatea tinera, pâna ce-si potu mladiá spiritulu, vor cercá a-si perfectioná singuri artea de a conversá, acestu isvoru de multe placeri si fericire.

Persónele cele mai placute în societate înca câte nu-si vor fi reflectatu în taina, pâna ce vor fi ajunsu la acestu avantaju nepretuitu. O adunatura de reflessiuni de aceste va puté servi de îndreptariu acelora, cari înca nu si le vor fi facutu. Si acesta e obiectulu ce mi-am propusu în acestu tractatu, esecutându dupa putintia planulu lui Swift.

Miculu tractatu alu acestui scriitoriu genialu, ne face cunoscutu peccatele si inconvenientiele, în cari cademu mai adese ori.

Ele sânt precum urméza:

I. Neatentiunea; II. Datin'a de a întrerumpe si de a vorbí mai multi de odata; III. Opintirea pré mare de a aretá spiritu; IV. Egoismulu; V. Despotismulu séu spiritulu de dominatiune; VI. Pedanteri'a; VII. Înconsequentia în idei; VIII. Spiritulu de glume; IX. Spiritulu de a contradice; X. Disput'a; XI. Conversatiunea particularia substituita în loculu celei generale.

Asupra fia-caruia din aceste voi aduná câte-va reflessiuni, si voiu cercá a le aretá în colóreá lor négra, cá urmările ce le aducu.

(Va urmă.)

I. S. Paulu.

Activitate s'eu passivitate.

Sibiu, 22 iulie.

Pe 20 l. c., dupa cum s'a anunțiatu si în acestu stim. diuariu, a fost convocata aici inteliginț'a româna pentru a delib'era asupra tîenutei n'ostre politice fația cu n'ouele alegeri dietale.

Asta cestiune grava si at'atu de moment'osa pentru v'itorulu nostru a întrunitu si de asta-data unu numeru considerabilu de barbati inteligenti din t'ote p'artile, de pe unde au lipsitu participantii, au sositu diverse depesie si scrisori prin cari se manifest'ă dorinț'a acelei inteliginț'e.

Conferinț'a se deschise s'ambata la orele 10 n. a. Dupa deschiderea s'edint'ei prin pres'edintele archimandritulu Popea, se constitu'ă biuroulu, aleg'endu-se de pres'edinte N. Popea, v.-pres. A. Trombitasiu, ér de notari dr. Hodosiu si dr. Alexi.

Dupa ore-care discut'ione se alege o comisiune de n'oue énsi, în scopu d'a prelucrá o propunere motivata asupra intreb'ării : ce t'ienuta s'è observe români transilvaneni fația de n'ouele alegeri dietale? Ac'est'a comisiune se compuse din dd. : G. Baritiu, A. Trombitasiu, adv. Stravoiu, dr. Hodosiu, N. Cristea, dr. Stoia, dr. Alexi, G. Candrea si I. Romanu. S'edint'ia se am'ena pe dupa am'edi la orele 5.

Redeschid'endu-se s'edint'ia, dlu Baritiu, referentulu majorit'atii din comisiune, ar'eta, c'ă în sinulu comisiunii s'au ivitu d'oue pareri, un'a pentru „oposit'ia de resistent'ia passiva“, a d'ou'a a minorit'atii (de 2 énsi) pentru oposit'ia de resistent'ia activa. Referentulu ar'eta mai departe, c'ă nici o parte din caus'a scurt'imei timpului, nu si-a pututu motiv'ă propunerile în scrisu, asi'ă dupa cum cerea program'a, propune deci am'enarea desbaterilor în meritu pentru d'iu'a urm'at'ore.

Cu t'ote aceste, dupa unele discut'uni, cestiunea convoc'ării se pune pe tapetu si dlu Baritiu prin o cuv'entare, intrerupta de repet'ite ori de aplause, descrie în colorile cele mai v'ii starea esceptionala în care se afla români din Transilvani'a, si propune c'ă s'è persistemu si pe v'itoru în politic'a de pâna aci, adeca de absinent'ia passiva fația de alegeri. Dupa aceea lu'ă cuv'entulu adv. Stravoiu, refer. minorit'atii, si dupa espunerea unor motive, recomand'ă conferinț'ei primirea propunerii sale, adeca : români s'è participe la alegeri si prin deputatii alesi s'è reclam'amu în dieta t'ote drepturile n'ostre.

Se incinse apoi o desbateru seri'osa, care dur'ă pâna catra 10 ore. Pun'endu-se la votu, cu majoritate de voturi (36 contra 25) se prim'ă propunerea dlui Baritiu adeca : t'ienuta de *resistent'ia passiva*.

Dupa aceste se alege unu comitetu de s'apte (cu arch. Popea si Baritiu în frunte), cu însarcinarea de a prelucrá o espunere de motive, prin care s'è se doved'eca în faț'a Europei, c'ă Români din Transilvani'a nu potu particip'ă la legislatiunea dietei din Budapesta.

a.

Congressulu etnograficu si dlu Urechia.

Paris, 22 iulie.

Congressulu etnograficu s'a deschisu aici la Tuileries în 15 iulie; dupa aceea s'edint'iele au avutu locu într'un'a din salile dela Trocadero. Printre nume-

r'osele celebrit'ati am pututu ved'è pe d'ni : de Rosny pres'edintele societ'atii etnografice, Edouard Madier de Montjan pres'edintele societ'atii americane din Francia, Jounault secret. generalu alu congressului, Henri Martin, Iosifu Halevy, Opert, cunoscut'a d'omna Robert etc. Dlu V. A. Urechia figur'ă în nrulu acestora. S'edint'iele au t'inutu 6 zile; ele au fost f'orte interesante.

Eruditulu nostru represintantu, care din propri'a-i inițiativa ven'ă la Paris si lu'ă parte la acestu congressu, f'ara s'è astepte — c'ă alti invitati — dela guvernulu si plat'a transportului si a cheltui'elor, dlu V. A. Urechia, c'ă simplu particularu represint'ă cu t'ote aceste admirabilu de bine Români'a.

Chiar de a d'ou'a d'î fu alesu pres'edinte. Nu a fost s'edint'ia, în care dsa s'è nu fi l'atu cuv'entulu, ar'et'andu c'ă si Români'a are ómeni de sciint'ia, c'ă si Români'a se interess'ă de într'ega umanitate, dorindu binele tuturor. Vorb'ă multu despre Români din peninsul'a balcanica.

Mai într'eg'a pressa din Paris a reprodu su cuvintele rostite de dlu Urechia; într'eg'a pressa i-a facutu cele mai mari elogiuri. S'ambata, 20 iuliu, congressulu fiindu închisu, unu banchetu a avutu locu la „Grand h'otel.“ Avusei si eu fericirea d'a mi se procur'ă unu locu. Represintantele rom'anu er'ă între dlu de Rosny, organisatorulu congressului în Francia si între dlu Halévy, eruditulu etnografu, la mijloculu mesei.

Decoratiunile straluciau pe pepturile convivilor. Banchetulu a t'inutu dela 8 pâna la 11 ore sér'a. Pe la fine s'a redicatu mai multe toasturi; unele dintre ele fusera adressate României. Dlu Urechia nici aci nu remase mai înderetu. Se scol'ă, si cu vocea-i dulce si placuta pronunț'ia c'âteva cuvinte, cari impresionara pe toti assistentii, purt'ă unu toastu în on'orea învetiatilor francesi si a pressei franceze, care în timpul din urma ne-a susținutu f'orte multu.

Altii i respunsera cu multa placere, si chiar pres'edintele. Dlu Urechia mai lu'ă cuv'entulu înca de 2—3 ori, si manifest'andu-si cele mai caldur'ose si patriotice simț'eminte, între altele d'ise, c'ă spera multu în ajutorulu reciproc alu pop'orelor de rass'a latina.

Banchetulu termin'andu-se, toti trecura în salon spre a lu'ă caf'eu. F'ia-care membru simț'ea o mare placere d'a se afl'ă lâng'a instruitulu nostru professoru si deputatu. Când îl vedeam alaturi cu unulu, când cu altulu. F'ia-caruia i placea s'è converseze cu dsa, si f'ia-care îl felicit'ă pentru vastele cunoscint'ie de cari a datu proba, felicit'andu totu-odata Români'a care posed'e ómeni de sciint'ia pusi pe aceeași linia cu celebrit'atile europene.

Ór'a plec'ării sosi. Dlu Urechia voindu a-si lu'ă buna séra, f'ia-care din colegii i cer'ă adress'a, spun'endu-i c'ă doresce s'è se mai ved'ia înainte de plecare, c'ă în cur'endu își vor face placerea s'è-lu viziteze.

Stimabile domnu Vulcanu, nu potu a ve scrie mai multe în ac'esta privint'ia. V'am datu numai c'âteva not'uni.

În ceea ce me privesce pe mine, mi-am disu : Successulu poetului dela Mircesci dob'anditu de cur'endu la Montpellier e mare, elu ar'eta o vitejia roman'esca pe camp'ia literara; successulu dlui Urechia la Paris este totu asi'ă de mare si stralucitu, elu ar'eta Franciei, Europei întregi, ba chiar Americi (c'aci si

ea se represintă la congressu,) că între Dunare si Carpati sînt totu asiá de buni eruditi, că în Europa occidentală.

B. Vinesiu.

P u n c i u.

— Acum sciu pozitivu, că în curêndu vom intrá în Bosnia.

— De unde scii?

— De acolo, că ministrulu de resboiu a încheiatu unu contractu cu fabricantulu de pravu de insecte Zacherl.

*

Înainte de a intrá în Bosnia, soldatii se vor unge cu petroleu.

— Acuma pricepu pentru ce s'au compus trupele de ocupatiune mai alesu din regimete din Ungaria si Transilvania.

— Pentru ce?

— Pentru că regimentele slavice aru fi întrebuintiatu fluiditatea acést'a din laíntru si nu din afara.

*

Când Siahulu a fost la Viena, a daruitu unei balletiste unu sialu.

O rivala a aceleia facu urmatórea observatiune :

— Sciti, pentru ce i-a daruitu siahulu unu sialu ?

— Ba.

— Pentru că ea jóca atátu de rece, încátu te temi, că acusi va înghiaçia.

*

Siahulu Persiei voindu sè-si organizeze în reședintí'a sa o poliçia dupa modelulu european, spre acestu scopu i se oferira mai multi politisti, între ceialalti si unulu din Budapesta.

Siahulu inse ar fi respunsu, că multiamesce, dar poliçia cá în Budapesta are elu si acasa.

Societati si institute.

Program'a adunării din Sîmleu a Asociațiunii transilvane este urmatórea : în 4 augustu, dupa serviciulu divin deschiderea adunării la 9 óre deminétí'a, alegerea a trei secretari ad hoc, raportulu comitetului, alu cassarului, alu bibliotecarului, apoi se va alege o comisiune pentru esaminarea fondurilor si ratiociniului, alt'a pentru înscrierea membrilor si primirea tacselor, a trei'a pentru esaminarea budgetului, si a patr'a pentru propuneri, în fine se vor cetí disertatiunile. În dñu'a de 5 augustu se vor desbata raporturile comisiunilor numite, se va continuá cetirea disertatiunilor, se va defige locul si timpulu viitórei adunări generale, se va alege o comisiune pentru verificarea processului verbalu, si adunarea se va închide.

Reuniunea româna de gimnastica si de cântări din Brasiovu a serbatu duminica la 2/14 juliu la otelulu „Nr. 1.“ o convenire colegiala, esecutându o programa musicala compusa mai tóta din piese classice. La fine se cântá si „Cânteculu ginteii latine“, cu music'a lui Marchetti, care a facutu mare efectu si trebui repetatu de dóue ori tóte cele patru strofe. La fine urmá unu balu, care durá pâna târdíu.

Societatea academica sërba din Belgrad — precum cetimu în „Românulu“ — a alesu pe d. B. P. Hasdeu de membru onoraru, dupa propunerea celebrulu juristu croatu V. Bogisich si a filologulu Stoian Novakovici, fostu ministru alu instructiunii publice.

Ce e nou ?

Sciri personale. Domnitorulu României s'a rentorsu din Bucuresei la Sinaia în Carpati, unde se afla si Dómn'a. — Imperatulu Germaniei se afla deja într'atát'a de întaritu, în câtu dilele trecute putu sè si iésa cu trassur'a, si în urma din Berlin s'a mutatu la Babelsberg. — Starea sanetátii dlui Ionu Bratianu progresséza spre bine.

Imperatés'a Augusta invita prin o scrisóre societátile de ajutóre ale femeilor germane, cari funcționéza sub auspiciile „Crucei Roșie“, sè consacre o parte din activitatea lor pentru îmbunetatírea morala a Societátii, si anume sè cultive cu tóta ingrigirea terenulu destinatu femeilor : famili'a, educatiunea, viétí'a casnica, esercitarea binefacerilor în tóte cercurile natiunii.

Retragerea Rusilor. „Stéu'a României“ afla că autoritátile militare ruse din Iasi au primitu ordine că în cursulu septemánii curente si a celei viitóre, sè transpórte toti bolnavii de prin spitale, sè dea pe sém'a autoritátilor române casarmele si alte edificie publice, ocupate de trupele ruse, si sè retraga peste Prut tóte ostirile rusesci, atátu din Iasi, câtu si din tóta partea de sus a Moldovei.

Lucruri muscalesci în România. Cetimu în „Rom. Lib.“ că între pahontii ce stau la Filaret s'a iscatu jói sér'a unu scandalu. Unu sergentu poliçienescu intervenindu, a fost junghiatu cu cutítulu de catra unulu din ei, dupa care, precum aflám, a si încetatu din viétí'a. A daugemu, că pahontii sînt carausii adusi de Rusi.

Slepurile damelor din Budapesta. În statutulu de curatienea a orasiului Budapesta, din consideratiuni pentru șlepurile damelor, proprietarii caselor nu sînt îndatorati a udá trotoarulu dinainte-le. În siedintí'a din urma inse a consiliulu municipalu s'a decisu, că trotoarulu totusi sè se ude. Asiá dara nu se dá pardon șlepurilor !

Principele Karageorgeviciu a mersu în Serbi'a si în districtulu Negotin si-a cautatu adicti pentru a puté reocupá tronulu Serbiei. Inse guvernulu sêrbescu aflându acést'a, dete ordinu sè fía urmaritu si prinsu. Pretendentulu fu silitu a o luá la fuga, inse ordinulu telegraficu ajungêndu în tóte pãrtile, dên-sulu numai cu mare necasu putu sè scape prin munti cu câtíva ómeni ai sei la Dunare. Acolo silira pe unu pescariu a li dá luntrea, si cu acést'a trecura Dunarea, nu departe de Orșiova. La granití'a austro-ungurésca fure prinsu, si principele se interná la mosi'a sa Bocsig în comitatulu Aradu.

Miscári electorale. Ministrulu de interne a emisu unu circularu, prin care invita comitetele electorale, că — considerându starea financiaria a țerii — sè nu închirieze pe bani si sè nu faca localuri anume pentru alegere, ci sè întrebuintieze de cele gratuite. Stradele Budapestei sînt pline de totu felulu de stêndarde ale candidatilor, tóte cu nume bine cunoscute ; unu glumetiú aniná apoi nóptea de o casa unu stégu cu

acésta inscripțiune : „Éljen Wenzel Bobicsek!“ Tre-catorii toti rideau, nimenea nu sciea, cine e noulu candidatu? Dar apoi se află, că dânsulu e unu bietu croitoru necasitu.

In Italia se facu mari demonstrațiuni în contra Austro-Ungariei. În cele mai multe orasie se tiênu adunări, în cari se agita pentru luarea Triestului si Trentinei. La unulu din aceste a luat parte si fiulu lui Garibaldi. Guvernulu italianu a luat parte tôte mesurile sè le opréscă, dar când le suprima într'unu locu, se ivescu în altele multe.

La dlu I. E. Tieranu, libraru în Oravitia, se afla de vândiare tôte operile redactorului acestei foi, totu acolo se primescu abonamente si pentru „Familia“ si „Siedietóre.“ Totu acolo se mai potu cumperá urmatórele carti nóue : „Ostasii nostri“, poesii de V. Alecsandri; „Curcanii“, drama națională de G. Ventura; „Caderea Plevnei“, poema epica, de Zamfrol; „Virtutea femeii si usiurinti'a barbatului“, de Varticu; „Trei sîreti si doi ghebosi“, asemenea de Varticu; „Amoru si dincolo de mormentu“, novela, traduca de N. F. Negruti, — „Istori'a resboiului din Orientu“, ce apare la Bucuresti sub ingrigirea dlui D. A. Laurianu, cele 9 brosiure aparute pân'acuma se tramitu îndata; precum si alte scrieri scientifice, istorice si beletristice. Apoi urmatórele musicalie, compuse pentru choruri atātu barbatesci, câtu si mes-tecate : „Paz'a Dunarei“, de Mari'a Sa Dómn'a României, — „Nu esti iubitu“, — „Filomel'a“, — Mar-siulu armatei române în 1877“, — „Odata si acuma“, si „Adio la Carpati.“

Lista de contribuire pentru fondulu școliei centrale române gr. or. în Fagarasiu : Georgiu de Mocioni 10 fl., Antoniu de Mocioni 10 fl., Alessandru de Mocioni 5 fl., Eugeniu de Mocioni 5 fl., E. D. 10 fl., N. N. 5 fl., N. N. 5 fl., Serbu 5 fl., S. L. 5 fl., Leontina Romanu 5 fl., S. Babesiu 5 fl., Iosifu Hosszu 5 fl., A. Nedelcu 5 fl., Elena Nedelcu 3 fl., Vornica 5 fl., Carolina Gallu 2 fl., Fauru 5 fl., C. Puscaru 5 fl., — sum'a 100 fl. Budapesta în 10 iuliu 1878. *Constantia de Puscaru* colectanta.

Sciri merunte. La congressulu din Berlin Engliter'a a oferitu Franciei anectarea Tunisului, dar Waddington a refusatu, dicêndu : „Voiescu sè plecu d'aice cu mânil curate!“ — Gard'a civica din Bucuresci continua esercițiulu tragerii la tiênta. — Gladstone a dîsu în parlamentulu Engliteriei, că Engliter'a a vëndutu Basarabi'a Russei. — Soçi'a unui servitoru din Lajosmizse a nascutu trei copii; mam'a si ei sînt sânetosi. — O muiere din K.-Szöllös si-a înveninatu barbatulu, ferbêndu-i în supă flori de oleander. — Famili'a Nobiling si-a schimbatu numele în Edeling. — În marin'a englesa se vor întroduce torpilele de mâna. — În nóptea dela 23 spre 24 l. c. a arsu în Budapesta, strad'a regéscă, acoperisiulu casei cu trei etagiuri a dlui Georgiu Mocioni; daun'a se urca la 15,000 fl.; cas'a a fost assigurata.

Flamur'a lui Hymen.

Dlu Dionisiu Morariu teologu abs. de Blasiu la 7 iulie si-a serbatu cunun'a cu domnisiór'a Amalia Julianu, fic'a dlui parocu si protopopu Teodoru Julianu din Frat'a de câmpu în Transilvani'a.

Suvenirea mortilor.

Iulia Tobias n. Moldovanu, soçi'a dlui Dionisiu Tobias, presiedinte de tribunalu în pensiune si advocatu în Abrudu, a repausatu la 17 iuliu în etate de 36 ani.

Maria Eleonora Maioru, fic'a parocului Basiliu Maior din Chimitelnicu, Transilvania, a repausatu la Blasiu în etate de 14 ani.

Logogriфу.

— De Emilia Popoviciu. —

Patru litere v'arata unu orasiu ce-a 'nbebrânitu
În putere si marire; lumea 'ntréga a domnitu,
Când prin lancea soldatésca, când prin crucea sal-
vatóre.

De 'napoi citesci e bóla curiósă 'n felulu ei,
Ea te face sè iai câmpii dupa rose, brebenei,
Sè oftezi, sè cânti a jale, când la luna, când la sóre.
De tai liter'a din códa, îti spunu dreptu te-ai vin-
decatu,

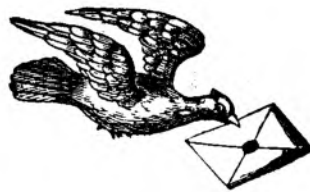
Câci îti spune doctori'a pentru jale si oftatu.

Deslegarca ghiciturei de semne din nr. 47 :

Spuneti lunei că Românnulu are
Dreptulu la vietia, aretati-i ale
Tierii înflorite dulci câmpii,
Unde mândr'a vitejia, unde glori'a sumétia
Si virtutea sa marétia
Au morminte mii de mii. Pompiliu.

Bine au ghicit'o dómnele si domnisiórele : Emilia Popu n. Marcusiu, Emilia Andrea, Fira Serafim, Elena Simon, Claudia si Emilia Moldovanu, Elena Zachariu n. Daminescu, Ioana Veresiu n. Joodi, Susana Muresianu, Eufrosina Popu, Zoe Dimbu, Maria Crisianu, Lucretia Popu, Elisa Dragalina.

Post'a Redactiunii.

Seretu. I vom face locu câtu mai curêndu. Si pân'atunce puteti sè tramiteti celelalte.

Versurile urmatóre nu se potu publică : Panteistulu, — Amorul, — Julia, — La revedere, — Odata te-am vedutu, — Adio.

Dlu P. V. Gr. in Iasi. Numerile cerute s'au tramisu. Dar corespundintiele pentru ce au încetatu? Salutare!

Rugâmu pe acei abonanti ai nostri a caror abonamente au espiratu la finea semestrului primu, cu nr. 48, sè binevoiesca a le rennoi câtu mai curêndu, séu a ne retramite nrile déca nu vreu sè aiba si mai departe fói'a nótra.

Proprietaru, redactoru respundietoru si editoru : IOSIFU VULCANU.

Cu tipariulu lui Alesandru Kocsi in Pest'a. 1878. Calea tieriei nr. 39.